

A Fővárosi Ítéltábla a Kulcsár & Sztankó Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek, a dr. Várhelyi Tamás ügyvéd által képviselt I. rendű és II. rendű alperes ellen vételártartozás megfizetése iránt indított perében a ... Bíróság 2011. június 20. napján kelt 15.G.40.160/2010/7. számú ítélete ellen az alperesek részéről 8. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését azzal hagyja helyben, hogy az alpereseket 12.764.675 (tizenkétfélmillió-hétszázhatvannégyezer-hatszázhetvenöt) forint után 2010. augusztus 5-től terheli az első fokú ítéletben meghatározott mértékű késedelmi kamatfizetési kötelezettség.

A Fővárosi Ítéltábla egyetemlegesen kötelezi az alpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg a felperesnek 127.000 (százhuszonhétezer) forint másodfokú perköltséget, és a Magyar Államnak külön felhívásra 765.880 (hétszázhatvanötezer-nyolcszáznyolcvan) forint feljegyzett jogorvoslati illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A ... Kft. a ... Részvénytársaság megrendelésére 2010. január 20-án kelt szerződésben vállalta a ... kivitelezési munkáin belül az útépités teljes körű megvalósítását.

A fenti szerződés teljesítéséhez a ... Kft. 2010. április 29-én - két okiratban - beton szállítására kötött szerződést a felperessel 2010. évre, melyben - többek között - rögzítették betonfajtaként az árat, a szállítási címet, a fizetési feltételt; az alperesek a szerződés aláírásával kötelezettséget vállaltak arra, hogy amennyiben a szállított

beton ellenértékét a vásárló határidőben nem egyenlíti ki, úgy az eladó jogosult azt közvetlenül tőlük, a készfizető kezestől is igényelni.

A fenti szerződés alapján történő betonszállításról a felperes 2010. június 6-i esedékességgel 306.250 forint, 2010. július 3-i esedékességgel 11.980.100 forint, valamint 2010. augusztus 4-i esedékességgel 2.828.235 vételárról állított ki számlát; a mindösszesen 15.114.675 forint tartozásból a ... Kft. mindösszesen 2.350.000 forintot teljesített.

A felperes 2010. szeptember 20-án kelt levelében a ... Kft.-t, valamint külön az I. rendű alperest készfizető kezesként szólította fel 12.764.675 forint vételártartozás megfizetésére, eredménytelenül.

A szerződő felek 2010. október 12-én egyeztetést tartottak, melyről felvett jegyzőkönyvben rögzítették, hogy a ... Kft.-nek 12.764.675 forint lejárt tartozása áll fenn a felperes felé, mely követelésnek likviditási nehézségei miatt nem tud eleget tenni; felajánlotta a ... Zrt.-vel kötött vállalkozási szerződésben szereplő, bankgaranciával kiváltható garanciális visszatartás engedményezését, melyet a felperes nem fogadott el.

A felperes 2010. decembert 13. napján beérkezett keresetében egyetemlegesen kérte kötelezni az alpereseket 12.764.675 forint vételártartozás és annak 2010. augusztus 4-től esedékes, a Ptk. 301/A. §-a szerinti törvényes kamata megfizetésére, hivatkozva arra, hogy 2010. április 29-én kötött szállítási szerződésben készfizető kezességet vállaltak, így a Ptk. 274. § (2) bekezdése alapján tartoznak a lejárt követelést teljesíteni, a Ptk. 275. §- szerint egyetemlegesen.

Az alperesek érdemi ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték, hivatkozva arra, hogy a követelés alapjául szolgáló okirat szállítási szerződésként nem értékelhető, annak lényeges tartalmi elemeit ugyanis nem rögzíti, így a szállított áru mennyiségét, ellenértékét, a mennyiség, minőség ellenőrzésének módját, helyét, azt hogy a megrendelő milyen módon közli konkrét igényét és a szállítónak milyen határidő mellett kell azt leszállítania, mindezek hiányában sem a megrendelő, sem a kezes nincs abban a helyzetben, hogy az esetleges hibás teljesítést kifogásolja. Tekintettel arra, hogy az okirat nem tartalmazza a szerződő felek Ptk. 205. § (2) bekezdése szerinti kölcsönös, egybehangzó akaratnyilvánítását sem, a szerződés érvényesen nem jött létre.

Szerződést biztosító mellékkötelezettség érvénytelen szerződéshez nem kapcsolódhat, emellett a kezességvállalás az okból is érvénytelen, hogy nem ismert a kötelezettség mértéke, így a megállapodás a Ptk. 217. § (1) bekezdése alapján, figyelemmel a Ptk. 218. § (1) bekezdésében foglaltakra, ezen okból is semmis, ez áll ugyanis összhangban a Ptk. 273. § (2) bekezdésében foglaltakkal. Kifogásolták azt is, hogy az okiratok a kezesek személyén kívül, egyéb eltéréseket is tartalmaznak, így a II. rendű alperes nem volt a ... Kft. képviselője, azt ebben a minőségében nem írhatta alá, továbbá az ügyleti tanúk személye és a hitelkeret

összege is eltérő, utóbbi körében a felek ügyleti szándéka sem értelmezhető. Kifogásolták, hogy a felperes a keresetében nem nyilatkozott, melyik okiratot és mely okból tartja érvényesnek, illetve hatályosnak, álláspontjuk szerint az okiratban foglaltak legfeljebb adásvételi előszerződésként értékelhetők, melynek alapján későbbi konkrét megállapodásban kellett volna a lényeges tartalmi elemeket rögzíteniük, ennek során az alpereseknek írásban kezességet kellett volna vállalniuk a megrendelő tartozásáért, mindezek hiányában azonban a kezességvállalás a Ptk. 272. § (2) bekezdése alapján érvényesen nem jött létre.

Nem tették vitássá, hogy a felperes szállított a ... Kft.-nek, ezen ráutaló magatartással közöttük adásvételi szerződés jött létre, a vételárat a ... Kft. és nem az alperesek tartoznak megfizetni.

Vitatták, hogy a ... Zrt.-vel kötött szerződésben szereplő 5 %-os garanciális visszatartás ne lenne bankgaranciával kiváltható.

Utaltak arra, hogy a ... Kft. felszámolását a ... Bíróság 2011. március 23. napján elrendelte, a felperes hitelezői igényének nyilvántartásba vételéig indítványozták a per tárgyalásának felfüggesztését.

A felperes a per során igazolta, hogy ... Kft. elleni felszámolási eljárásában bejelentett 12.764.675 forint hitelezői igényét a felszámoló nyilvántartásba vette.

Az elsőfokú bíróság 2011. június 20. napján kelt 15.G.40.160/2010/7. számú ítéletével egyetemlegesen kötelezte az alpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg a felperesnek 12.764.675 forintot, valamint 306.250 forint után 2010. június 7-től, 9.980.100 forint után 2010. július 4-től, 2.478.325 forint 2010. augusztus 5-től féléves időszakonként a naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt mértékű késedelmi kamatát, továbbá az I. rendű alperest kötelezte a fenti határidőn belül 1.141.000 forint perköltség megfizetésére, az ezt meghaladó keresetet elutasította.

Megállapította az elsőfokú bíróság, hogy a felperes és a ... Kft. között a Ptk. 379. §-a szerinti érvényes szállítási keretmegállapodás jött létre, melyben a felperes vállalta, hogy 2010. évben a megrendelő későbbi egyedi igénye szerint a szerződésben rögzített betontípusok szerinti árut köbméterenként a megadott áron értékesíti; egyértelműen meghatározták az áru fajtákat, azok árait, a szállítási címet és a fizetési feltételeket. A perben nem volt vitás, hogy a megrendelések és az azoknak megfelelő szállítások megtörténtek; az alperesek hibás teljesítéssel összefüggésben igényt nem támasztottak.

A szállítási szerződés, a számlák és a felek nyilatkozatai alapján az elsőfokú bíróság arra vont következtetést, hogy a ... Kft. szerződéses kötelezettsége a hátralékos vételár megfizetése.

Nem osztotta az elsőfokú bíróság a készfizető kezesi szerződés hiányosságára alapított védekezést, a kezességvállalás tartalma ugyanis egyértelműen megállapítható volt, az alperesek a Ptk. 272. §-a és 274. § (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő készfizető kezességet vállaltak arra az esetre, ha a vásárló a szállítási szerződés szerint átvett áru ellenértékét a számlák szerinti határidőben nem fizeti meg. Ebből következően a későbbi egyedi megrendelések alapján összesíthető követelésre állt fenn a helytállási kötelezettségük; nincs törvényi

akadálya annak, hogy kezességgel jövőbeni követelést biztosítsanak, emellett az I. rendű alperes személyes előadása szerint a kezességre vonatkozó rendelkezés mindkettőjük számára egyértelmű volt.

Azon indokolással, hogy a készfizető kezes az adóstól függetlenül, önállóan is perelhető, így nem bírt jelentőséggel az, hogy a felperes a ... Kft. ellen indult felszámolási eljárásban hitelezőként bejelentkezett-e, az elsőfokú bíróság mellőzte a tárgyalás felfüggesztését.

Az elsőfokú bíróság a II. rendű alperessel szembeni perköltség iránti követelést elutasította, tekintve, hogy a felperes nem bizonyította, a perindítás előtt a Ptk. 273. § (2) bekezdése szerint a teljesítésre felszólította volna.

Az ítélet ellen az alperesek terjesztettek elő fellebbezést, melyben annak megváltoztatását, a kereset elutasítását kérték.

A fellebbezésükben változatlanul fenntartották és megismételték a szállítási szerződés Ptk. 205. § (1), (2) bekezdése szerinti érvényes létrejötte hiányára, valamint a kezességvállalás Ptk. 217. § (1) bekezdése, 218. § (1) bekezdése, 273. § (2) bekezdése szerinti okokbóli semmisségére alapított védekezésüket. Változatlan álláspontjuk szerint csak érvényesen létrejött szerződés biztosítható kezességvállalással, továbbá a kezesnek a szerződés aláírásakor tisztában kell lennie a kötelezettsége terjedelmével, tehát jövőbeni követelés kezességgel biztosítható, azonban csak a kezesség elvállalásának időpontjában ismert mértékű, meghatározott követelés lehet annak tárgya. A kezességvállalás szerint helytállás csak akkor következik be, ha a szállított áru ellenértékét a vásárló határidőben nem egyenlíti ki, tehát a kötelezettségvállalás a ténylegesen leszállított és nem az egyedi megrendelés szerint leszállított áru ellenértékéhez kötődik. A perbeli kezességvállalás érvényessége esetén a felperes bármilyen értékű árut, bármikor szállított volna a szerződés érvényességi idején belül - akár konkrét megrendelés nélkül - ennek ellenértékét is követelhetné az alperesektől.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az ítélet helybenhagyását kérte, hivatkozva arra, hogy az alperesek fellebbezésében fenntartott védekezését az elsőfokú bíróság érdemben helytállóan bírálta el; nem tévedett annak megállapításakor, hogy a ... Kft. és a felperes között szállítási keretszerződés jött létre, mely a Ptk. 379. § (1) bekezdése szerinti lényeges tartalmi elemeket rögzítette. Ugyancsak helytállóan értékelte az elsőfokú bíróság I. rendű alperes 2011. március 30-i tárgyaláson tett személyes előadását a kezességvállalás egyértelmű rendelkezéseire vonatkozóan.

A Fővárosi Ítéltábla a jogorvoslati eljárás során a kereset részbeni elutasítására irányuló ítéleti rendelkezést nem érintette, tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság határozata e körben - fellebbezés hiányában - a Pp. 228. § (3) bekezdése szerint jogerőre emelkedett.

Az alperesek fellebbezése döntően nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges mértékben feltárta, és érdemben helytálló az abból levont jogi következtetése is.

A 2010. április 29-én kiállított okiratokban foglaltak helytálló értelmezésével vont következtetést az elsőfokú bíróság arra, hogy a felperes és a ... Kft. között a Ptk. 379. § (1) bekezdése szerint minősülő szállítási keretszerződés jött létre, és nem tévedett, amikor nem osztotta az alperesek Ptk. 205. § (1), (2) bekezdésében foglaltak teljesülésének a hiányára alapított védekezését.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a szállítási szerződés lényeges tartalmi elemeiben a felek kölcsönösen megegyeztek, az okiratokban rögzítették a szerződő feleket, a szerződés időbeli hatályát, a megrendelés tárgyát, a szállításra kerülő beton típusonkénti ellenértékét, a teljesítés helyét, a fizetés módját; a megállapodásban - annak keretjellegeből következően - nem kellett a leszállítandó konkrét árumennyiséget előre meghatározniuk.

Az eseti megrendelések alapjáni szállítások szerződésszerű megtörténte, a felperesi szolgáltatás mértéke és az azért járó vételár összege nem volt vitás, így a felek kölcsönös megegyezésével teljesezésbe ment szerződés vonatkozásában súlytalan az alperesek azt kifogásoló védekezése, hogy előre nem szabályozták a konkrét megrendelői igény közlésének módját, a szállítási határidőt, a minőségellenőrzést.

A fentiekből következően nem foghat helyt alperesek azon fellebbezési érvelése sem, hogy a létre nem jött szállítási szerződés kezességvállalással nem volt biztosítható; kétségtelen, hogy mellékkötelezettséggel csak létrejött és érvényes szerződés teljesítése biztosítható, a perbeli szállítási szerződés érvényes létrejötté okán azonban ahhoz a Ptk. 272. § (1) bekezdésében szabályozott kezesség kapcsolódhatott.

Osztotta a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság álláspontját a kezességi szerződés érvényes létrejötté vonatkozásában is; az okiratok kétségmentesen azt igazolták, hogy azok - Ptk. 272. § (2) bekezdésében előírt - aláírásával az alperesek a Ptk. 274. § (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő készfizető kezességet vállaltak arra az esetre, ha a szállított beton ellenértékét a ... Kft. határidőben nem egyenlíti ki. Ebből következően a kezességgel biztosított követelés a leszállított beton típusához, mennyiségéhez igazodó vételártartozás, ennek egyértelmű rögzítése okán az alperesek - a fellebbezésben foglaltaktól eltérően - a kezesség elvállalásakor tisztában voltak annak terjedelmével, azzal hogy a jövőbeni eseti megrendelésektől függő körben áll be a vevő vételárfizetési kötelezettsége, illetőleg - a vevő teljesítésének elmaradása esetén - a kezesek helytállása.

A szállítási szerződés keretjellegeből adódik az eseti megrendelések szükségessége, abból hogy utóbbiakra a kezességvállalást követően kerülhetett sor, nem következik, hogy a kezességi szerződés létrejöttékor ne lett volna ismert a biztosítandó követelés, ugyanis nem annak konkrét összegét, hanem a nyújtandó szolgáltatást kellett egyértelműen meghatározni, mely - a korábban részletezettek szerint - megtörtént, így az alperesek érvénytelenségi kifogása nem fog helyt.

A perbeli kezességi szerződés fenti értelmezése nem ütközik a Ptk. 273. § (2) bekezdésében foglaltakba sem; attól nem vált az alperesek kötelezettsége utólag terhesebbé, hogy az eseti megrendelések alapján történt tényleges betonszállítás pénzbeli ellenértékéért kell helytállniuk, továbbá nem merült fel a perben arra adat, hogy a felperes kezességvállalással nem biztosított körben is nyújtott volna szolgáltatást a ... Kft. részére, és azért az alperesek helytállását kérné.

Mindezért helyesen vont következtetést az elsőfokú bíróság arra, hogy az érvényes kezességi szerződéssel biztosított, érvényesen létrejött szállítási keretszerződésből eredő - összegszerűen nem vitatott - vételártartozást a teljesítést elmulasztó ... Kft. helyett az alperesek tartoznak megfizetni a Ptk. 272. § (1), (2) bekezdése, 274. § (2) bekezdés a) pontja alapján.

A 2010. december 6-án kelt keresetlevélből kitűnően a felperes az egy összegben meghatározott vételártartozás után 2010. augusztus 4-től - az utolsó számla esedékességétől - támasztott késedelmi kamatigényt, ezen járulékos követelését az elsőfokú tárgyalás berekesztéséig nem módosította, így a Pp. 215. §-ában foglaltakból következően - mely szerint a döntés a főkövetelés járulékai tekintetében sem terjedhet túl a kereseti kérelmen - az egyes számlaösszegek után 2010. június 7-től, valamint 2010. július 4-től rendelt késedelmi kamatfizetési kötelezettség alaptalan, ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság főkövetelés tekintetében helytálló ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján azzal a pontosítással hagyta helyben, hogy az alpereseket a 12.764.675 forint vételártartozás után 2010. augusztus 5-től terheli késedelmi kamatfizetési kötelezettség.

A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte az alpereseket a felperes másodfokú perköltsége megfizetésére, mely a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdésében foglaltak alkalmazásával, mérlegeléssel bruttó 127.000 forintban megállapított jogi képviseleti munkadíjból áll, továbbá a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján kötelesek az illetékfeljegyzési joguk folytán le nem rótt 765.880 forint jogorvoslati illetéket a Magyar Államnak külön felhívásra megfizetni.

Budapest, 2012. március 6.

. Felker László s. k.,
a tanács elnöke

Levek Istvánné dr. s. k.,
előadó bíró

Dr. Csányi Terézia Katalin s. k.,
bíró

